

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XI. Malitia osculorum, amplexuum, & tactuum venereorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

Et quando festum est solemnius, tanto magis his vacanti. Nullum ergo Sanctorum intercessorem habere poterunt in futuro iudicio, cum omnes offenderint. Unde S. Gregorius in 4. Dialog. narrat, B. Virginem dixisse alicui puella, quod si vellet suis virginibus associari, abstinere deinceps à levitate chorearum.

79 Non mirum ergo quòd S. Ephrem affirmet à serpente magistro edoctas esse choreas; quòdque S. Carolus approbet hanc choreæ descriptionem: Est circulus, cuius centrum est diabolus, & circumferentia Angeli ejus; quòd etiam Concilia, Laodicenum, Toletanum III. Constantinopolitanum VI. Rhotomagense, Turonense, Mediolanense, &c. choreas prorsus improbant, & Episcopi suis in Diocæsibus eas interdiciunt, ut Maximilianus Episcopus Leodiensis, Antonius Triest Episcopus Gandavensis, Alphonsus de Berghes Archiepiscopus Mechliniensis. Quos novissimè anno 1697. imitati sunt Humbertus Successor ipsius, Reginaldus Episcopus Ruremondensis, Ferdinandus Episcopus Antuerpiensis, Guilielmus Episcopus Brugensis, Philippus Erardus Episcopus Gandensis, & Martinus Steyartius Vicarius Apostolicus Sylveducensis.

CAPUT XI.

Malitia osculorum, amplexuum & tactuum venereorum.

80 **R**ectè Concilium Colonienſe anni 1536. in explicatione sexti præcepti observat, quòd dum Christus animi libidinem ac concupiscentiam tam serio prohibet, simul quoque prohibet quæcumque eam vel excitant, vel nutriunt, qualia sunt verba impudica, lasciva historia, spurca cantilena, imagines indecoræ; deinde, oscula, tactus, amplexus, cogitationes, & earum occasiones studiosè quaeritas, &c.

81 Ac de osculis quidem, &c. S. Antoninus p. 2. tit. 5. c. 1. §. 9. Sextus (inquit) gradus luxuria est libidinosus conrectatio, quæ fit per oscula, amplexus, contactus manuum vel aliarum partium corporis. Hanc Apostolus nominat turpitudinem, cum ait: „ Omnis fornicatio, aut immunditia, aut turpitudine non nominetur in vobis. „ Ubi Glossa: turpitudine, ut in osculis, amplexibus, & hujusmodi omnia talia sunt mortalia, quando fiunt ex libidine extra matrimonium. Enimverò uti S. Thomas arguit 2. 2. q. 154. a. 4. in arg. Sed contra, minus est aspectus libidinosus, quam tactus, amplexus, vel osculum. Sed aspectus libidinosus est peccatum mortale... Ergo multò magis osculum libidinosum. Et in corp. Aliquid dicitur peccatum mortale duplietè: uno modo secundum speciem suam, & hoc modo osculum, amplexus vel tactus secundum suam rationem non nominantur peccatum mortale: possunt enim hac absque libidine fieri, vel propter consuetudinem patriæ, vel propter aliquam necessitatem, aut rationabilem causam. De more enim est (prosequitur S. Antoninus ubi supra) in aliquibus locis, ut non solum viri viros, sed etiam viri

Tom. II.

mulieres, præcipue consanguineas suas, cum de novo adveniunt, vel visitant, amplectentur, & manus mutuo contingant, & osculentur; sicut & Jacob Patriarcha osculatus est Rachelem adolescentulam amore casto, ut consanguineam. Sed & necessitas quandoque compellit & tangere totum corpus, & etiam secretiora natura, ut medicus infirmam in tali parte. Talia non sunt peccata de se, quamvis possit supervenire tentatio, & mala intentio, sed hoc erit per accidens.

Revertamur ad textum S. Thomæ: *Alio modo* (inquit) dicitur aliquid esse peccatum mortale ex causa sua; sicut ille qui dat elemosynam, ut inducat aliquem in heresim, mortaliter peccat propter intentionem corruptam. At verò dictum est supra, quòd consensus in delectationem peccati mortalis est peccatum mortale, & non solum consensus in actum. Et idè cum fornicatio sit peccatum mortale... consequens est quòd consensus in delectationem talis peccati, seu alterius actus luxuriosi, sit peccatum mortale, & non solum consensus in actum. Et idè cum oscula & amplexus hujusmodi, propter delectationem hujusmodi fiunt, consequens est quòd sint peccata mortalia. Et sic solum sunt libidinosà. Unde hujusmodi secundum quòd libidinosà sunt, sunt peccata mortalia.

Et qui permittit hac sibi fieri ab eo quem astimat ad hoc moveri amore libidinoso, mortaliter peccat (ait S. Antoninus) quia facientem & consentientem par pena constringit, ut dicitur in can. notum 2. q. 1. Et postea ex Ulrico concludit, quòd ista esse mortalia, tenendum est omnino, non tamquam opinio de qua aliter sentire liceat, sed tamquam veritas ad fidem pertinens, sicut omnia quæ pertinent ad bonos mores. Et qui pertinaciter assereret contrarium, esset hæreticus: quia est contra Scripturam à Sanctis expositam. Quod valde notandum, ut videant (ait Illustrissimus D. Genetus in Th. Mor. Gratianopolit. to. 6. tr. 7. cap. 2. n. 8.) in quæ præcipua labantur, qui passim, in materia mortum, à Canonum & sanctorum Patrum dictis, nescio quibus ratiunculis nixi, temerè discedunt, docentes doctrinas hominum, & mandata hominum. Qualis est doctrina Patris Gobat de Sacram. tr. 10. casu 17. n. 672. excusantis à mortali oscula, amplexus & tactus inter sponſos de futuro, qui in ipsis non sponſis forent mortales; approbantis quoque, seu permittentis Confessario sequi in praxi sententiam Sanchezii aientis, oscula, amplexus & tactus, factos ob delectationem veneream, in ipsis non esse mortales.

Disputant tamen Authores quidnam intelligatur per osculum venereum, seu libidinosum? Aliqui intelligunt osculum habitum ob delectationem concubitus cogitati cum persona alterius sexus. Alii libidinosum censent omne osculum personæ alterius sexus ob delectationem carnalem & sensibilem, quæ oritur ex contactu personæ alterius sexus qua-

renus talis. Et isti intelligentia favere videtur damnatio hujusce propositionis per Alexandrum VII. *Est probabilis opinio, qua dicit esse tantum veniale osculum habitum ob delectationem carnalem & sensibilem, qua ex osculo oritur, secluso periculo consensu ulterioris & pollutionis.*

85 Verum Lumbierus noster observat. 31. ad proposit. ab Alexandro VII. & Innoc. XI. damnatas n. 814. censet Pontificem ibi non loqui de quocumque osculo habito ob delectationem sensibilem: quia sicut sensus tactus potest in suavitate cujusdam holoserici delectari; sic labia possunt in genarum mollitie delectari, absque ullo libidinosi motus vestigio; alias matres peccarent mortaliter, quoties sibi complacerent in iterata osculatione puerorum suorum: utpote generis mollium & delectabilium. Quare num. 816. & 817. censet Pontificem loqui de delectatione libidinosè sensibili, id est quæ ex se sit provocativa primorum motuum carnis, seu spirituum generationi ferventium (licet aliquando per accidens contingat eos non commoveri) & istam delectationem Pontifex ideo non vocat *sensibilem* præcisè, sed *carnalem & sensibilem*, peccatumque mortale esse declarat, quamvis ob eam oscula figens, in ea sola sistat, absque periculo contentus ulterioris & pollutionis. Declarare namque vult Pontifex falsam & scandalosam esse propositionem, quæ materiæ parvitatem à mortali excusantem admittit in rebus venereis.

86 Et propterea laudatus Author non sine gravi fundamento n. 813. approbat opinionem, quæ dicit, *quemlibet tactum manuum ob ejusmodi delectationem, vel cum illa, sicut & quacumque verba amatoria, & à fortiori amplexus proximè provocativos illius, esse peccatum mortale.* Quod & de tactu uberum personæ alterius sexus, velut indubitatum tradit Layman l. 3. sect. 4.

87 Num. verò 818. ex dictis infert, opus non esse, quòd hæc oscula sint effectus amoris veneri, ut sint peccata mortalia, sed ad hoc sufficere, quòd sint initia, quantum ex se, talium commotionum venerearum. Unde (inquit) allata propositio damnata non fuit ex præsumptione periculi in majus aliquid prolabendi, cum Pontifex expressè declararet, ea oscula esse peccata mortalia, secluso periculo consensu ulterioris & pollutionis.

88 Paulò aliter, si tamen aliter, Natalis Alexander to. 10. in explicatione sexti præcepti reg. 9. dicit osculum censeri libidinosum, dum sine rationabili causa, cum aliqua sit libidinis commotione, voluta vel prævisa, seu quæ prævideri potuit ac debuit, quòdque quidquid homo agit ex consensu, vel cum consensu, tacito vel expresso, in delectationem, proveniente ex tali commotione, in ejus scilicet sensum habendum vel nutriendum consentiens, totum est mortale peccatum, ut dicit S. Thomas q. 15. verit. a. 4. allegatque ex S.

Antonino V. Bedam, per visum mulieris ad concupiscendum eam (de quo Matth. 5.) intelligentem omnem motum voluntarium ad delectationem veneream extra matrimonium.

Enimverò quidquid sit de veritate speculativa opinionis, ad libidinosum osculum, amplexum, &c. requiritis ut fiat ex complacentia circa cogitatum opus venereum, v. g. fornicationem, certum videtur, opinionem illam in praxi esse periculosam, ideoque practicè non sequendam. Tum quia certum est oscula ejusmodi esse peccata, sacraque Paginas & SS. Patres ab iis vehementer dehortari, ob periculum imminens incidendi in mortalia. Tum quia est in natura corrupta pondus magnum latentis concupiscentiæ carnalis, cui si voluntas tantillum laxet habenas, magno impetu eam in præceps trahit, ut videre est apud Basilium de Constit. Monast. c. 3. Hieronymum ad illud Hierem. *Ascendit mors per fenestras.* Gregor. 21. Moral. 2.

CAPUT XII.

Fornicatio simplex, stuprum, raptus.

TOMO I. agendo de peccatis capitalibus, 89 ostendimus septem esse species luxuriæ: earum modò naturam & malitiam nos oportet explicare. Et imprimis naturam malitiamque fornicationis simplicis, quæ est *copula naturalis soluta cum soluta*, id est viri liberi à vinculo matrimonii, voti castitatis, sacri Ordinis, consanguinitatis, & affinitatis, cum femina pariter libera. Esse prohibitam sexto præcepto docet Augustinus q. 71. super Exodum. Eam verò mortale esse peccatum, constat 90 ex Deuteron. 23. Tob. 4. 1. Cor. 3. & 6. Et Ephes. 5. ubi dicitur: *Omni fornicator non habet hereditatem in regno Dei.* Videri etiam potest Hebr. 13. & Apocal. 22.

Hujus peccati gravitatem Apostolus 1. Cor. 91 6. hinc verbis demonstrat: *Nescitis quoniam corpora vestra membra sunt Christi? Tollens ergo membra Christi, faciam membra meretricis? ... Qui fornicatur in corpus suum peccat. An nescitis quoniam membra vestra templum sunt Spiritus sancti, qui in vobis est? ... Non estis vestri: empti enim estis pretio magno, glorificati & portate Deum in corpore vestro.* Gravem proinde Deo & Christo injuriam facit qui miscetur fornicariæ: quia membra sua de membris Christi facit membra fornicariæ: qui enim adheret meretrici, unum corpus efficitur.

Gravem quoque injuriam facit Spiritui sancto, dum eum de templo suo turpiter expellit, Deique templum fornicatione polluit. *Siquis autem templum Dei violaverit, disperdet illum Deus.* 1. Cor. 3. Sed & fornicatio Christianorum, ex redemptione & sanctificatione corporum per Christum, specialem habet enormitatem præ fornicatione Gentilium: quia ex hoc quòd empti sunt pretio magno, Deum glorificare & portare debent in corpore suo. Deum autem portare non possunt in corpore